

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΓΚΟΡΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγές αρ. 65048/09, 38381/10, 45057/10, 54340/10, 69517/10 και 70913/10)

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

21 Μαΐου 2015

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές ως προς την μορφή.

Στην υπόθεση Γκόρος και λοιποί κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Mirjana Lazarova Trajkovska, Πρόεδρο,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Ksenija Turković, Δικαστές,

και με τη σύμπραξη της Karen Ried, Γραμματέα Τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 23 Απριλίου 2015,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από έξι προσφυγές που ασκήθηκαν κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση») τις ημερομηνίες που αναφέρονται στον πίνακα που επισυνάπτεται στο παράρτημα.

2. Οι προσφυγές κοινοποιήθηκαν στην Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση»).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

3. Ο κατάλογος των προσφευγόντων και τα κρίσιμα στοιχεία της κάθε προσφυγής αναφέρονται στον πίνακα που επισυνάπτεται στο παράρτημα. Από το φάκελο προκύπτει ότι ο προσφεύγων στην προσφυγή αρ. 54340/10, Ιωάννης Καραχάλιος απεβίωσε στις 30 Μαΐου 2012. Οι κληρονόμοι του, κ. Κωνσταντίνα Καραχάλιου, Θεοδώρα Καραχάλιου και Αλεξάνδρα Καραχάλιου εξέφρασαν την επιθυμία να συνεχίσουν τη διαδικασία. Για πρακτικούς λόγους, στην παρούσα απόφαση ο Ι. Καραχάλιος θα συνεχίσει να αποκαλείται ως «προσφεύγων» παρόλο που η ιδιότητα

αυτή πρέπει να αποδίδεται στις κληρονόμους του (βλ. π.χ. *Dalban κατά Ρουμανίας*, [GC], αρ. 28114/95, CEDH 1999-VI).

4. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για τη διάρκεια έξι διαδικασιών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, η οποία ήταν κατά τη γνώμη τους υπερβολική, και ορισμένοι εξ αυτών, για την απουσία πραγματικής προσφυγής στο εθνικό δίκαιο. Σε ορισμένες προσφυγές, οι προσφεύγοντες προβάλλουν αιτιάσεις αντλούμενες από άλλες διατάξεις της Σύμβασης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5. Λόγω της ομοιότητας των προσφυγών, το Δικαστήριο θεωρεί ότι πρέπει να τις συνεκδικάσει και να εκδώσει μία μόνον απόφαση.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6§1 ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

6. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η διάρκεια των υπό κρίση διοικητικών διαδικασιών δεν είναι σύμφωνη με την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας» και ότι δεν διέθεταν πραγματική προσφυγή. Επικαλούνται τα άρθρα 6§1 και 13 της Σύμβασης, τα οποία έχουν ως εξής:

Άρθρο 6§1

Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (.) »

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερία παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.» .

7. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η «λογική» προθεσμία (διάρκεια) μιας διαδικασίας πρέπει να κρίνεται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της κάθε περίπτωσης και με τη βοήθεια των ακόλουθων κριτηρίων: την περιπλοκότητα της

υπόθεσης, τη συμπεριφορά των προσφευγόντων και των αρμόδιων αρχών καθώς και το διακύβευμα της υπόθεσης σε σχέση με τους ενδιαφερομένους (*Frydlender κατά Γαλλίας*, [GC], αρ. 30979/96, §43, CEDH 2000-VII).

8. Στην απόφασή του επί της αρχής *Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά Ελλάδα* (αρ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010) το Δικαστήριο συμπέρανε την παραβίαση σε θέματα παρόμοια με αυτά που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης.

9. Μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο δεν εντοπίζει κανένα πραγματικό περιστατικό ή επιχείρημα ικανό να το πείσει να καταλήξει σε συμπέρασμα διαφορετικό σε σχέση με το παραδεκτό ή το βάσιμο των εν λόγω αιτιάσεων. Δεδομένης της νομολογίας του επί του θέματος, θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

10. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι προσφεύγοντες δεν είχαν στη διάθεσή τους καμία πραγματική προσφυγή που να τους επιτρέπει να υποβάλουν τις αιτιάσεις τους τις σχετικές με τη διάρκεια της διαδικασίας.

11. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι αιτιάσεις είναι παραδεκτές και αποδεικνύουν ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 6 §1 και 13 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

12. Ορισμένοι προσφεύγοντες προέβαλαν άλλες αιτιάσεις αντλούμενες από διάφορα άρθρα της Σύμβασης.

13. Το Δικαστήριο εξέτασε τις προσφυγές, κατάλογος των οποίων υπάρχει στον επισυναπτόμενη πίνακα σε παράρτημα και διαπιστώνει, μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του, και στον βαθμό που τα επίδικα πραγματικά περιστατικά εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, ότι από τις αιτιάσεις αυτές δεν προκύπτει καμία ένδειξη παραβίαση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προστατεύονται από τη Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλά της.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το τμήμα αυτό των προσφυγών είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35§§3 και 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

14. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση. »

15. Λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα που έχει στην κατοχή του και τη νομολογία του (*Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά Ελλάδα*, αρ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010), το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει τα ποσά που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο πίνακα.

16. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζής, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΟΜΟΦΩΝΑ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

1. *Αποφασίζει* να συνεκδικάσει τις προσφυγές,

2. *Κηρύσσει* παραδεκτές τις προσφυγές όσον αφορά τη διάρκεια των επίδικων διαδικασιών και την απουσία στο εθνικό δίκαιο πραγματικής προσφυγής, (βλ. επισυναπτόμενο στο παράρτημα πίνακα) και *απαράδεκτες* για τα περαιτέρω.

3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 6 § 1 και 13 της Σύμβασης,

4. *Αποφαίνεται*

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στους προσφεύγοντες, εντός τριών μηνών, τα ποσά που αναφέρονται στο παράρτημα,

β) ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

№ Φ 092.22/3700

Συντάχτηκε στα γαλλικά και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 21 Μαΐου 2015, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

Karen Ried

Mirjana Lazarova Trajkovska

Γραμματέας

Πρόεδρος

Κατάλογος των προσφυγών που αφορούν αιτιάσεις αντλούμενες από το άρθρο 6 της Σύμβασης
(υπερβολική διάρκεια διοικητικής δίκης)

Αρ.º	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως	Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου	Έναρξη της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Συνολική διάρκεια και βαθμοί δικαιοδοσίας	Άλλες αιτιάσεις που εμπίπτουν σε πάγια νομολογία	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη ανά προσφεύγοντα/οικογένεια (σε Ευρώ)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη ανά προσφυγή (σε Ευρώ)
1.	65048/09 13/11/2009	10 προσφεύγοντες Κωνσταντίνος ΓΚΟΡΟΣ 1938 Θωμάς ΧΑΛΙΑΣΟΣ 1938 Νικόλαος ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 1938 Δημήτριος ΚΟΡΑΚΗΣ 1940 Θωμάς ΚΟΥΜΠΟΥΛΗΣ 1955 Χρήστος ΝΙΚΟΣ 1955 Θωμάς ΠΑΠΑΡΟΥΝΑΣ 1939 Προκόπιος ΠΑΠΑΤΖΑΝΑΚΗΣ 1939 Μιχαήλ ΠΕΤΙΝΑΡΑΚΗΣ 1936	Νικόλαος Αναγνωστόπουλος και Αγγελική Ψύχα	26/05/1995	15/12/2008	13 έτη και 7 μήνες περίπου 3 βαθμοί	Άρθρο 13	2 100	

No Φ 092.22/3700

Αρ.º	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως	Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου	Έναρξη της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Συνολική διάρκεια και βαθμοί δικαιοδοσίας	Άλλες αιτιάσεις που εμπίπτουν σε πάγια νομολογία	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη ανά προσφεύγοντα/οικογένεια (σε Ευρώ)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη ανά προσφυγή (σε Ευρώ)
		Αριστειδής ΣΑΒΒΑΛΑΣ 1949 1 οικογένεια Αικατερίνη ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ 1971 Αθανάσιος ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ 1970 Ελευθερία ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ 1944							
2.	38381/10 28/06/2010	Ιωάννης ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1942	Χρήστος Κολλόκας	10/01/2003	04/02/2010	7 έτη και 1 μήνας περίπου 1 βαθμός		5 200	
3.	45057/10 30/07/2010	Ευαγγελία ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ 1956		07/07/2004	18/05/2010	5 έτη και πάνω από 10 μήνες 3 βαθμοί		1 500	
4.	54340/10 31/08/2010	Ιωάννης ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ 18/07/1942 Μετά το θάνατο του προσφεύγοντος στις 30 Μαΐου 2012, οι κληρονόμοι του εξακολούθησαν την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία :	Αλεξάνδρα Καραχάλιου	30/12/1996	14/06/2005	8 έτη και πάνω από 5 μήνες 2 βαθμοί	Άρθρο 13	4 600	350 euros

Νο Φ 092.22/3700

Αρ.º	Αριθμός και ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως	Όνοματεπώνυμο Εκπροσώπου	Έναρξη της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Συνολική διάρκεια και βαθμοί δικαιοδοσίας	Άλλες αιτιάσεις που εμπίπτουν σε πάγια νομολογία	Επιδικασθέν ποσό για ηθική βλάβη ανά προσφεύγοντα/οικογένεια (σε Ευρώ)	Επιδικασθέν ποσό για έξοδα και δικαστική δαπάνη ανά προσφυγή (σε Ευρώ)
		1 οικογένεια Κωνσταντίνα ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ Θεοδώρα ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ Αλεξάνδρα ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ							
5.	69517/10 27/10/2010	Αθανάσιος ΤΣΕΓΑΝΗΣ 1948	Νικόλαος Αναγνωστόπουλος και Αγγελική Ψύχα	23/11/2001	30/04/2010	8 έτη και πάνω από 5 μήνες 3 βαθμοί	Άρθρο 13	2 600	350
6.	70913/10 22/11/2010	1 οικογένεια Ευαγγελία ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 1952 Νικόλαος ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ 1980 Ελεάνα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 1973	Νικόλαος Αναγνωστόπουλος και Αγγελική Ψύχα	15/06/2001	09/06/2010	9 έτη περίπου 3 βαθμοί	Άρθρο 13	3 900	350

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα